

Reakce ApPPP a APSPC

(na text metodiky, zaslaný z NÚV 21. 7. 2017 předsedkyni ApPPP a předsedovi APSPC)

K textu metodiky máme následující zásadní připomínky:

1. Koncept vyhodnocování PO zavedený novými právními normami je s dosavadní zavedenou praxí nesourodý a je organizačně a časově výrazně zatěžujícím prvkem.

- Nebyl a není jasný účel/cíl ani očekávaný způsob jeho provádění, navrhovaná Metodika situaci neulehčuje, ale spíše znesnadňuje.
- Není zřejmé využití principů dynamické diagnostiky.
 - V úvodu jde spíše o argumentaci samotného provádění Vyhodnocování obecným principem dynamické diagnostiky (tedy diagnostika – intervence – diagnostika). Dále však z textu metodiky vyplývá zjevně očekávání, že Vyhodnocení (které je v textu ztotožňováno s kontrolou) má být skutečně prováděno některou z metod dynamické diagnostiky – tedy postupů velmi časově náročných a v současných podmínkách nerealizovatelných.
 - Použité citace obecných principů od různých autorů současně ale nijak nepomáhají vyjasnění toho, co konkrétně má v rámci vyhodnocování PO reálně probíhat – otevírá to prostor ke spekulacím, dohadům, odlišným interpretacím a případným výkladovým střetům mezi pracovníky poradenských pracovišť a poradenských zařízení, pracovníky ČŠI, učiteli a vedením škol apod.
- Zásadní otázkou je také podílení se učitelů na případném dynamickém vyhodnocování/diagnostice (v převážné většině škol ještě pedagogové o tomto přístupu nemají vůbec žádné povědomí a těžko tak mohou na tomto způsobu vyhodnocování smysluplně participovat).

2. Dochází ke ztotožňování termínů „vyhodnocení“ a „kontrola“ .

- Kontrola (kontrolní vyšetření) byla vždy v dosavadní poradenské praxi vnímána (a realizována) jako úkon, který následuje po skončení platnosti vydaných doporučení (tedy platnosti Zprávy a Doporučení), nebo který navazuje na iniciativu školy či rodičů, pokud vydaná doporučení již přestala odpovídat potřebám dítěte-žáka. Takto je termín plánované Kontroly používán ŠPZ obecně i v současné době na vydávaných Doporučeních. Zaměňovat tuto Kontrolu s termínem Vyhodnocení PO (které požaduje vyhláška do jednoho roku od jejich vystavení) přináší (k již nyní problematickému požadavku Vyhodnocování PO) řadu dalších administrativních a organizačních problémů.
- Jsme toho názoru, že celý koncept kontroly má vycházet z kvalifikovaného odborného odhadu pracovníka ŠPZ (na jak dlouho lze daná PO nastavit a kdy je žádoucí jejich kontrola, přičemž vychází z aktuálního vyšetření). Jako „pojistka“ pak působí škola a poučení rodiče, kteří ví, že plán kontroly není striktní a že jakékoliv obtíže při zajišťování PO mohou konzultovat i dříve a případně i vyžádat provedení adekvátní kontroly dřívější (ať již re-diagnostikou v ŠPZ či návštěvou školy či kombinací obojího). Nevidíme jako smysluplné požadovat paušálně u všech žáků s PO od 2. stupně jejich vyhodnocování do jednoho roku a vytvořit z tohoto

Vyhodnocování postupně navíc de facto Kontrolu. A navíc předepisovat paušálně pro tyto účely použití metod dynamické diagnostiky. Jsme toho názoru, že je na odborném pracovníkovi, aby zvážil, jaké diagnostické metody a v jakém časovém odstupu budou v daném případě u konkrétního žáka a konkrétních obtíží nejvhodnější.

V otázce vyhodnocování PO a provádění kontrol je dle našeho názoru nutné zahájit skutečnou otevřenou odbornou diskusi.

- **Navrhujeme:** otevřít tuto problematiku (např. pro začátek formou několika otázek a příp. otevřených návrhů řešení v této věci) ve spolupráci s metodiky projektu KIPR.
 - Tito vybraní odborníci s dlouhodobou poradenskou praxí by se měli na komplexním řešení této otázky dle našeho názoru významně podílet, respektive hledat její účelné, smysluplné a reálně zvládnutelné řešení v celém kontextu otázek organizačně-procesních i odborných, které se týkají kontrol a vyhodnocování efektu podpory u žáků s PO.

Závěrem:

Jsme přesvědčeni, a naše přesvědčení je podloženo znalostí poradenského terénu a jeho aktuálními možnostmi, že je nutné najít si čas na potřebnou diskusi s cílem nalezení širšího konsensu ve sporných pasážích uváděné metodiky, aby vznikl pokud možno stručný a jasný text, který bude přijat širokou odbornou veřejností a bude vodítkem jak pro poradenské pracovníky, tak i pro kolegy učitele. Na takovém dokumentu jsme ochotni participovat.

2. 8. 2017

Za ApPPP a APSPC Soňa Baldrmannová, Jiří Novák, Petr Petráš, Zuzana Žampachová